

NIKOLA TESLA

(Smiljan, 10. srpnja 1856. – Njujork 7. sečnja 1943.)

CITATI

- *Ne žalim što su drugi pokrali moje ideje. Žalim što nemaju svoje. (O izumima i patentima)
- *„On će biti dijete oluje. Ne, biće dijete svjetlosti.“ (Razgovor majke i babice, rođenje u olujnoj noći)
- *Čovek je rođen da radi, da trpi i da se bori; ko tako ne čini, mora propasti.
- *U kristalu imamo čistu evidenciju egzistencije formativnog životnog principa, i ako pored svega ne možemo razumeti život kristala – to je ipak živo biće. (Nikola Tesla 1900. g.)
- *Kristali su živa bića u počecima stvaranja.
- *Sve stvari imaju frekvenciju i vibraciju.
- *Svi smo mi jedno. Ljudi su međusobno povezani nevidljivim silama.
- *Iako imamo slobodu da mislimo i delujemo, mi se držimo zajedno, poput zvezda na Nebeskom svodu s nerazdvojnim vezama. Ove veze se ne mogu videti, ali ih možemo osetiti.
- *Vaša mržnja, pretvorena u električnu energiju, mogla bi osvjetljavati gradove i gradove. (Hrvatima početkom drugog svjetskog rata)
- *Čvrsto verujem u pravilo kompenzacije. Istinite nagrade su uvek u razmeru s radom i žrtvama. (O svom istraživačkom radu)
- *Neka budućnost kaže istinu, procenite svakoga čoveka prema njegovom radu i zaslugama. Sadašnjost je njihova, ali budućnost je moja, za koju sam tako naporno radio. (O svojim izumima i zaslugama)
- *29 poslednjih dana u mesecu je najteže. (Počeci života i rada u Njujorku, Americi)
- *Mir u svetu može doći samo kao prirodna posledica univerzalnog prosvetljenja.
- *Mislim da nema nijednog dubljeg ispunjenja koje može obuzeti ljudsko srce kao osećaj izumitelja kada vidi da se njegove ideje ostvaruju. Takvi osećaji navedu čoveka da zaboravi na hranu, spavanje, prijatelje, ljubav, sve.
- *Napredak i razvitak čoveka od neizmerne su važnosti za čovečanstvo i bitno zavise od invencije (izuma).
- *Najvažniji produkt stvaralačkog uma je izum. Njegov je krajnji cilj ovladavanje uma

prirodom i iskorišćavanje njenih sila za potrebe čovečanstva.

- *Izumitelj nalazi golemu kompenzaciju u zadovoljstvu koje pruža njegov rad i u spoznaji da je on jedinka izuzetne sposobnosti bez koje bi vrsta već odavno propala u teškoj borbi protiv nemilosrdnih elemenata.
- *Vraški sposoban čovek. (Tomas Alva Edison o Nikoli Tesli)
- *Praktični uspeh ideje, bez obzira na inherentne mogućnosti, zavisi od stava savremenika.
- *Od svih „sila trenja“, ona koja najviše usporava ljudski napredak je neznanje, ono što Buda naziva „najveće zlo u svetu“.
- *Dar mentalne energije dolazi od Boga, vrhunskog bića i ako mi koncentrišemo naše misli o toj istini postajemo skladni s ovom velikom moći. Moja majka me naučila da treba svu istinu tražiti u Bibliji.
- *Naučnici danas misle duboko umesto jasno. Čovek mora biti zdrav da misli jasno, ali se može misliti duboko i biti prilično lud.
- *Današnji naučnici su supstituisali matematiku za eksperimente, te oni lutaju od jednačine do jednačine, i na kraju izgrađuju strukturu koja nema veze na stvarnošću.
- *Napredak civilizacije čini se poput vatre, prvo iskra, sledeće plamen, a onda eksplozija vatre povećavajući brzinu i snagu.
- *Bilo što, što pokušamo učiniti u bilo kojem polju, moramo staviti pod naše zalaganje, jer zavisimo od snage.
- *Naše vrline i naši promašaji su neodvojivi, kao sila i materija. Kada se odvoje, nema više čoveka.
- *Univerzalni mir kao rezultat kumulativnih napora tokom stoleća može doći u postojanje brzo – ne kao kristal koji odjednom formira rešenje koje je bilo polako pripremano.
- *Naučnik ne cilja prema iznenadnim rezultatima. On ne očekuje da njegove napredne ideje budu spremno prihvaćene.
- *Nauka je lična perverzija, osim ako ima kao svoj krajnji cilj poboljšanje čovečanstva.
- *Čak i materija koja se naziva anorganskom, smatra se mrtvom, a ona odgovara nevernicima i daje nepogrešivost dokaza o životnom načelu unutar sebe. Sve što postoji, organsko ili anorgansko, živo i neživo je osetljivo na podsticaj spolja.
- *Smatram svojom dužnošću da pomognem u svakom pogledu savetom i činom. (24. 5. 1892 o ideji izgradnje centrale izmenične struje u Austro-Ugarskoj - Zagrebu)
- *Ako budem imao sreće da ostvarim bar neke od svojih ideja, to će biti dobročinstvo za celo čovečanstvo. Ako se te moje nade ispune, najslađa misao biće mi ta da je to delo

jednog Srbina. (Nikola Tesla u vreme posete Beogradu 1892. godine)

- *Onoga dana kada nauka počne proučavati nefizikalne (duhovne) pojave, u deset godina napredovaće više nego u ranijim stolicima svoje povesti.
- *Čovek se mora vežbati u umerenosti i nadzoru naših čula i sklonosti u bilo kojem pogledu, tako održavajući sebe mladim u telu i razumu. Suzdržavanje mi nije uvek bilo po ukusu, ali su moja ugodna iskustva golema nagrada.
- *1000 tajni prirode na koje sam se slučajno spoticao, dao bih za ovu jednu koju sam iščupao iz prirode, unatoč svim čudima i opasnostima s kojima sam se suočavao.
- *Ako ne znate kako, posmatrajte pojave prirode, ona će vam dati jasne odgovore i inspiraciju.
- *Bio sam zadivljen ovim čovekom, koji je bez pravovremenog obrazovanja ili naučnog iskustva toliko učinio. (O Tomasu Alvi Edisonu)
- *Učio sam tuce jezika, proučavao literature i umetnost, proveo svoje najbolje godine u knjižnicama čitajući sve što bi mi došlo pod ruku i osetio sam da sam trošio vreme, ali ubrzo sam shvatio da je to bilo najbolje što sam ikada učinio.
- *Vrlo verovatno bi moja karijera završila pre vremena da me providnost nije snabdela odbrambenim mehanizmom koji je iz godine u godinu jačao i nepogrešivo se aktivirao kada su mi snage bile na izmaku.
- *Ako pokušam nastaviti prekinuti tok misli, osećam pravu duhovnu mučninu, nehotice tada prelazim na drugi posao, iznenađen svežinom uma i lakoćom kojom svladavam prepreke koje su mi pre kvarile račune. I redovito nalazim odgovore na teška pitanja uz najmanji napor.
- *Edison je više izumitelj korisnih stvari, a ja sam izumitelj novih principa.
- *Da je Edison trebao naći iglu u plastu sena, on bi nastavio s marljivošću pčele pregledavajući slamku po slamku dok ne bi našao predmet traženja. Nažalost bio sam svedok ovih stvari, znajući da bi mu malo teorije i računa uštedilo 90% njegova rada.
- *Gospodine Edison, poznajem dva velika čovjeka. Jedan ste vi, a drugi je mladić koji stoji pred Vama. (Pismo preporuke Čarlsa Bačelora iz Pariza)
- *Pustite Markonija, dobar je on momak, u svom radu koristi najmanje 16 mojih patenata.
- *Boravim u hotelima. Imati vlastiti stan značilo bi vezati se emocijama za određeni prostor, a to odvlači pažnju i prisebnost od nauke.
- *Svi mi moramo imati neki ideal koji će upravljati našim ponašanjem i zadovoljiti nas, ali on nije materijalan, bez obzira da li je vera, umetnost, nauka ili bilo što drugo, samo je važno da deluje kao nematerijalna sila.
- *Novac ne predstavlja toliku vrijednost kakvu je postavio čovjek prema njemu. Sav novac

ja sam ulagao u izume s kojima sam omogućio nove pronalaskе omogućujući čovječanstvu lakši život.

*Pojedinaц je prolazan, rase i narodi će doći i proći, ali čovek ostaje. U tome leži duboka razlika između pojedinca i celine.

*Tri su moguća rešenja za problem povećanja ljudske energije: prehrana, mir, rad.

*Osvojiti strmu silu postaje teže svaki dan. Odbrana je kontinuirano dobivanje prednosti napada, kao da napredujemo u sotonskoj nauci uništenja.

*Sukobi između pojedinaca, kao i vlade i naroda, rezultat su nesporazuma u najširem značenju ovog pojma. Nesporazumi su uzrokovani nemogućnosti da se ceni međusobno mišljenje.

*Opasnost od sukoba se opasno povećava zbog više ili manje dominantnog osećaja borbenosti, koju predstavlja svako ljudsko biće. Da se odupre ovoj svojstvenoj tendenciji najbolji način je da se rastera neznanje od dela drugih pomoću sistematskog širenja opšteg znanja. Imajući ovo na umu najvažnija je pomoć kroz razmenu mišljenja i odnosa.

*Uzajamno razumevanje će biti neizmerno olakšano upotrebom jednog univerzalnog jezika.

*Naša osetila omogućavaju nam da percipiramo samo deo minuta spoljnog sveta. Naša rasprava se prostire na maloj udaljenosti. Naš vid sprečava zid i senka. Da bismo upoznali jedni druge moramo zaobići sferu našeg osećaja percepcije. Mi moramo preneti našu inteligenciju, putovanja, transport materijala i prenosa energije potrebne za naše postojanje.

*Bez obzira na to šta će budućnost doneti, univerzalna primena tih velikih načela je potpuno ispravna, iako se njihov dolazak čini dug. (Izumi u budućnosti)

*Praktični prenos energije bez žica je od izvanrednog značaja za čoveka.

*Na taj način sve što je bilo veliko u prošlosti bilo je ismevano, osuđeno, izgurano, potiskivano – samo da izađe još jače, sve više pobedonosno iz te borbe.

*Svaki napor pod prisilom zahteva žrtvovanje životne energije. Ja nikada nisam platio tu cenu, naprotiv, ja sam pustio svoje misli da procvetaju.

*Govori se da sam jedan od najustrajnijih radnika, možda i jesam, ako je misao ekvivalentna radu, jer sam njemu posvetio gotovo svo svoje vreme. Ali ako se rad interpretira kao konačan u konačnom vremenu po posebno utvrđenim pravilima, onda sam možda i najgora lenčina.

*Naša prva nastojanja su isključivo nagonski podsticaj živopisne mašte i nediscipline.

*Kako odrastamo razum se ojačava i postajemo sistematičniji i kreativniji. Ali ti prvi impulsi, na prvi pogled neproductivni, oni su najveći trenutak i mogu snažno oblikovati

naše sudbine.

- *Pitanje od velike važnosti će biti prvo znati: Koliki je kapacitet Zemlje? I kakav je naboj ako je naelektrisana?
- *Gospodo, ja nemam nikakvih garancija osim svojih otkrića. Ja nisam osiguravajuća firma. Morate mi verovati na reč i prepustiti se instinktu, intuiciji, mašti.
- *Moja metoda pristupa je drukčija. Ja ne žurim u praksu. Kada dobijem novu ideju počinjem je razvijati u svojoj mašti i pravim poboljšanja i pokrećem uređaj u mojim mislima. Kada odem tako daleko da otelovim sve što je u mom izumu, sva moguća poboljšanja kojih se mogu setiti, a da ne vidim ni jednu grešku, onda završim konkretan proizvod mog uma.
- *Pre nego što sam napravim skicu na papiru, cela ideja je razrađena mentalno. U mojem umu menjam konstrukciju, radim poboljšanja, pa čak i pokrećem uređaj.
- *Iako nemamo pozitivnih dokaza o postojanju nabijenih tela u prostoru, bez drugih suprotno nabijenih tela u blizini verujem da je Zemlja upravo takvo telo. Koji god proces to bio zemlja je bila odvojena od drugih tela i to je prihvaćen pogled na njeno poreklo. Ona je morala zadržati naboj, kao što se događa u svim procesima mehaničkog odvajanja. Da bi došli do broja milje u svemiru to zahteva prevladavanje teškoća samo mehaničke prirode.
- *Kako mnoge generacije prolaze, naše strojeve pokretaće snaga koja će se moći dobiti u bilo kojoj tački svemira. Ova ideja nije bajka, ona je itekako ostvariva. Čovek je bio vođen time mnogo pre instinktom ili razlogom, bila je izražavana na mnogo načina, na mnogo mesta u staroj i novoj prošlosti. Nalazimo ga u dražesnom mitu o Anteuju, koji snagu dobiva iz zemlje.
- *U prostoru je energija! Je li to statička ili kinetička energija? Ako je statička naše nade su uzaludne, ako je kinetička – a to znamo da je, za neke – onda je samo pitanje vremena kada će ljudi uspeti u pokretanju strojeva na točku prirode.
- *Priroda može postići iste rezultate na različite načine.
- *Poput talasa u fizičkom svetu, u beskonačnom okeanu medija koji prožima sve, tako u svetu organizama, u životu, impuls nastavlja dalje svoj put, s vremena na vreme, čini se s brzinom svetlosti, s vremena na vreme opet, tako polako da je za uzraste i dobi čini se da ostaje, prolazi kroz procese složenosti nepojmljive ljudima ali je u svim svojim oblicima, u svim fazama vala, njegova energija sve veke vekova integralno prisutna.
- *Jedna zraka svetlosti iz daleke zvezde pada na oko tiranina, kroz prohujalo vreme može promeniti tok njegova života, može promeniti sudbinu naroda, može promeniti površinu kugle – tako zamršeni, tako nezamislivo složeni su procesi u prirodi.
- *Ni na koji način ne možemo dobiti takvu silnu ideju o veličanstvenosti prirode, nego kad smatramo da je u skladu sa zakonom o očuvanju energije kroz beskrajnost, snagu u savršenoj ravnoteži, a time i energija jedne misli može odrediti gibanje svemira.

- *Važnije od svega ovoga, međutim, biće prenos energije bez kabla, koji će biti prikazani na lestvici (skali) dovoljno velikoj da nosi uverenje.
- *Držim da prostor ne može biti zakrivljen iz jednostavnog razloga da ne može imati svojstva. To je moglo bi se reći da i Bog ima svojstva. On nema svojstva, jedini njegovi atributi su naše vlastite izrade. O svojstvima možemo samo govoriti kada ih gledamo kao materiju ispunjenu prostorom. Reći da u prisustvu velikog tela prostor postaje zakrivljen je ekvivalentno navoditi da nešto može delovati na ništa.
- *Naučnici od Franklina do Morseja bili su jasni mislioci i nisu proizvodili pogrešne teorije.
- *Ajnštajново delo relativnosti je veličanstvena matematička odora koja oduševljava, zaslepljuje i tera ljude da budu zaslepljeni za temeljne pogreške. Teorija je poput prosjaka odevena u grimiz koga neuk narod uzima za kralja. Njegovi eksponenti su briljantni ljudi, ali oni nisu metafizičari nego naučnici.
- *Na kraju krajeva, ova centrala i nije tako važna. Ona je samo praktična primena teorija koje već dugo poznajemo. Umjesto da sebi čestitamo trebali bismo se sramiti što je nismo sagradili ranije. Pravi je posao tek pred nama. Moramo savladati udaljenost, osetila registriraju samo ono što je u blizini.
- *Moramo osloboditi misli od ograničenja koja nameće prostor i vreme, ali i sačuvati glavne značajke.
- *Privlačenje i odbijanje to su neobične pojave. Podsticajne i uzbuđljive. Elektricitet i magnetizam jedinstvene su sile u prirodi.
- *Ništa mi nisi dužan. Kad niko nije slušao, verovao si u mene. Pružio si ruku dok su drugi okretali leđa. (Džordžu Vestinghausu)
- *Ja nemam porodicu. Samo želim nastaviti s radom. Novac bi mi samo smetao.
- *Slike, glasovi putuju vazduhom bez žica. Je li on ludak ili prevarant? Obećava čuda. Videćemo da li će ih ostvariti. (Dž. P. Morgan)
- *Nije mi bila namjera, no zabilježio sam impulse iz svemira nepoznatog porekla u pravilnim intervalima. Možda nam oni odavno šalju poruke kojih mi nismo svesni.
- *Ako vas to zanima, pametno ste odabrali. Verujte svom instinktu. Ne dajte da vas znanje zavede. (Markoniju)
- *Energija, to je ključni problem budućnosti – pitanje života ili smrti. Sadašnji izvori energije su nepouzdati i truju našu planetu. Možda preživimo to trovanje, ali doći će dan kada će ti izvori energije presušiti.
- *Ja mogu svojim projektom osigurati energiju za sve potrebe – čistu energiju.
- *Ja se ne bavim proricanjem, nisam gatara, ne proričem ljudima sudbinu i nisam izumitelj. Ja otkrivam. Ja sam otkrivač principa koji postoje.

- *Energija dobivena razaranjem prirodnih elemenata zločin je protiv prirode i izazvati će katastrofu. (O nuklearnoj energiji)
- *Pretpostavimo da nije lud, taj bi čovek mogao preokrenuti celi svet naglavačke. (Dž. P. Morgan)
- *Ja sam u Njujorku, ali je moje srce na Nijagari. (Tesla u prvom obilasku Nijagare)
- *Osećao sam neki neobičan doživljaj kada god bi duboko disao. Kada god bi duboko disao, obuzimalo me osećanje lakoće, kao da mi je telo izgubilo težinu i može leteti kroz zrak samo snagom moje volje.
- *Instinkt je nešto što nadmašuje znanje.
- *Živim svetom smemo upravljati, ali ga ne smemo izrabljivati i uništavati u svrhu nekog višeg zadatka.
- *Ljudski je zadatak odreći se nasilja.
- *Bitno je za miroljubiv opstanak čovečanstva da prevlada zajednička duhovna misao vodilja.
- *Da se oslobodimo životinjskih nagona koji nas unazađuju trebamo napraviti potpuni rez. Sva ostala promišljanja su nepotrebna.
- *Najveći ljudi su oni koji promiču i žive najviša moralna postignuća.
- *Nikad ne veruj sjaju u očima žene! To je svetlo što prodire kroz njenu šuplju glavu.
- *Naumio sam sav svoj život posvetiti radu i zbog toga sam se odrekao ljubavi i društva dobre žene; a i više od toga. Mislim da se književnik ili muzičar trebaju oženiti. Oni tako dobivaju nadahnuće koje ih vodi prema još većem uspehu. Ali, pronalazač ima tako žestoku narav, s toliko divlje, strastvene osobnosti da bi morao sve to napustiti i tako se odreći izabranog područja rada kako bi se posvetio ženi. A šteta je što je tako; katkad se osećamo tako usamljeni.
- *Borba žene za ravnopravnost završiće novim poretkom u odnosu na pol, u kome će žene biti nadmoćnije. Savremena žena, koja već sada u čisto površnim pojavama predstavlja napredak svoga pola, samo je spoljni znak nečeg dubljeg i moćnijeg što sazreva u nedrima ljudske vrste.
- *Elektricitet je za mene sve. Dan kada saznamo šta je elektricitet biće najznačajniji dan u istoriji čovečanstva.
- *Zamisao me je pogodila poput žestokog udarca. Sada mogu samo toliko da kažem da će ono doći iz potpuno novog i neočekivanog izvora. (Energija iz vazduha, etera)
- *Kada su ga novinari pitali odakle je snaga došla, Tesla je odgovorio: "Iz etera ..."
- *Moji transformatori nisu elektromagnetski uređaji, oni koriste blistave udarne talase i

proizvode čisti napon bez struje.

- *Svaki transformator provodi određeno trajanje impulsa s posebnom silom. Dakle, svaki mora biti "ugodan" podešavanjem prekidanja za taj specifičan impuls trajanja.
- *Kada je svaki transformator ugodan na svoje trajanje impulsa, impulsi mogu glatko proticati kroz sistem kao što gas teče u cevi.
- *Otkrio sam prekrasnu činjenicu da je impuls trajanja od 100 mikrosekunda ili manje i da se ne može osetiti, i da neće nauditi – učiniti fiziološka stanja gorim.
- *Trajanje iskre-varnice mora biti ograničeno na nešto manje od 100 mikrosekunda.
- *Udarni (šok) talasi od 100 mikrosekundi trajanja prolaze kroz sve stvari.
- *Ako ne razumeš što je elektricitet, nisi usamljen. Čak i profesori, inženjeri, a i naučnici teško shvataju koncept.
- *Očito "struja" ne može imati nekoliko različitih stvari u isto vreme. Nažalost smo definisali reč elektricitet na lud način.
- *Reč "elektricitet" ima nekoliko protivrečnih značenja. Ova različita značenja su nespojiva, i protivrečnosti mogu zbuniti svakoga. Na kraju smo prisiljeni proglasiti da nema takve stvari kao "struje" na svetu!
- *Budući da reč "elektricitet" nema različita značenja, ne možemo ustanoviti prirodu električne energije.
- *Elektricitet je kao puls napred i puls nazad. A ja sam uvijek bio lud za grmljavinom.
- *Elektricitet je živo biće.
- *Statički elektricitet rezultira iz nejednakog (ili pozitivnog i negativnog) naboja između dva objekta. Što to stvara je neugodnu iskru koja može iznenaditi, a ponekad protrese neočekivano.
- *Ja sam otkrivač stvari koje postoje u prirodi oko nas.
- *Jeftin instrument, ne veći od sata, omogućiće onom ko ga nosi da čuje bilo gde, na moru ili kopnu, muziku ili pesmu, govor političkih vođa, naći adresu znanih ljudi, ili propoved rečitih sveštenika, isporučene s nekog drugog dalekog mesta. Na isti način bilo koja slika, znak, crtež se mogu preneti iz jednog na drugo mjesto.
- *Moj projekt je bio usporen zakonima prirode. Svet nije bio spreman na to. To je bilo previše daleko ispred vremena. No, isti zakoni će prevladati na kraju i učiniti trijumfalan uspeh.
- *Nikola Tesla je otac i majka prvog električnog automobila-vozila.
- *Kad je velika istina slučajno otkrivena i eksperimentalno potvrđena u potpunosti je

priznato da je ova planeta sa svim svojim neizmernim grozotama prošarana elektricitetom, ništa više nego kao mala metalna lopta i tom činjenicom mnogo mogućnosti, svaka zbunjujuće mašte i neprocenjivih posledica, pružaju apsolutno siguran uspeh.

- *Od prvoga plana pa do realizacije, a onda na kraju – čovečanstvo se kao gomila mrava podiže sa štapom: „Vidi uzbuđenje dolazi!”
- *Svemir je kao kretni-kinetički sistem napunjen energijom koja bi mogla se upregnuti na bilo kojem mjestu.
- *Pronašao sam način prenošenja energije kroz prostor koristeći rezonancu, baziranu na osnovi moga uverenja da prostor stoji i da je prožet talasima.
- *Po meni, priviđenja su bila deo refleksnog delovanja mozga, pod nekim izuzetnim uticajem. Definitivno nije reč o halucinacijama. Evo kako je to bilo: pretpostavimo da sam bio na sahrani ili nekom sličnom događaju. Noćima posle toga, kada se sve smiri, žive slike tih prizora bi se pojavljivale pred mojim očima i ostajale, uprkos svim naporima koje sam činio da prestanu. Nekad bi ostajale u prostoru, čak i nakon što bih ja, mašući, rukama prolazio kroz njih.
- *Slike koje su mi se prikazale bile su neobično oštre, jasne i imale su čvrstinu metala.
- *Hodao sam brdom, pokušavajući da se sklonim od nadolazeće kiše. Nebo je bilo jako oblačno, ali nije počelo padati sve dok, u jednom trenutku, nije sevnulo i zagrmilo, a onda se sručio strašan pljusak. Shvatio sam da su te dve pojave međusobno povezane, kao uzrok i posledica. Malo razmišljanja o tome, navelo me na zaključak da količina kiše koja pada uveliko zavisi i od električne energije. Kad bi mogli proizvesti električne efekte potrebnog kvaliteta, cela planeta i uslovi na njoj bi mogli biti izmenjeni. Mogli bi navodnjavati pustinje i zauzdati prirodu u ljudske svrhe.
- *Uništio sam svoju „seksualnost“ u dobi od 33 godine zbog izvesne francuske glumice koja je toliko navaljivala na mene da se nisam mogao koncentrisati na posao. Nikad nisam dodirnuo ženu.
- *"Nije to bio san", izjavio je Tesla, "nego skupa gozba elektrotehnike - kao slep, nepoverljiv i sumnjičav svet."
- *Bio sam pozitivno prestrašen, bilo je u tom otkucavanju nečeg mističnog, da ne kažem natprirodnog, a ja sam bio sam u laboratoriji te noći. Premda nisam mogao dešifrirati njihovo značenje, bio sam siguran da ti signali nisu slučajni. U meni raste osećanje da sam prvi čovek koji je čuo signale sa druge planete.
- *Upitan da li poseduje nakit, kazao je: "Ne, gospodine, nakit mi se gadi."
- *Najviše ga je ipak pogodila dodela Nobelove nagrade Markoniju i Braunu za "odvojen, ali paralelan rad na razvoju bežičnih komunikacija". Kada je čuo za to, uputio se prema Bryant parku sa hrpom mrvica u rukama i seo na klupu da nahrani golubove. "Oni su moji jedini prijatelji", kazao je jednom novinaru.

- *Veliki industrijalci hoće da radim za njih. Ali ja ne želim da radim s tuđim novcem i budem zavisian.
- *Uvek sam mislio da žena ima one suptilne umne i duševne osobine koje su je činile nadmoćnijom u odnosu na muškarca. Ali, tankočutna žena koju obožavam je sada nestala i ustupila mesto ženi koja misli da je njen najveći cilj da što više liči na muškarca – u odevanju, glasu i delu... Svet je iskusio mnoge tragedije, ali, po meni, najveća tragedija je sadašnja ekonomska situacija koja je ženu okrenula protiv muškarca i one u mnogo slučajeva uspevaju zauzeti njegovo mesto u poslu i industriji. Rastuća tendencija žene da zaseni muškarca je znak propadanja civilizacije.
- *Namera povećanja broja stoke da bi se dobilo više hrane čini se ispravna, no tako se mnoštvo može prehraniti samo na 'kratki dah'. Svakako je bitnije uzgajati povrće i žitarice, a isto tako smatram da je vegetarijanstvo preporučljiva polazna tačka za odricanje od uvreženih varvarskih navika. Mnogi narodi koji žive skoro isključivo vegetarijanski pokazuju veću snagu i telesnu spremnost. Neke sadnice, kao što je zob, su isplativije od mesa i bolje za duševno i telesno zdravlje. Treba učiniti sve napore da bi se zaustavilo obijesno i okrutno klanje životinja koje može biti pogubno i za ljudski moral.
- *Posve mi je nevažno pokrećem li svoju turbinu u mislima ili je ispitujem u laboratoriju.
- *Ja ne radim za novac. Ja ne vodim brigu, hoće li se moj patent prodati, već hoće li nauči koristiti... Ja radim na naučnoj teoriji, kojom krčim put kroz nepoznate svetove i postavljam temelje na kojim će buduće generacije zidati novi svet.
- *Iz ovog rata najvećeg u povesti mora se roditi novi svet. Svet koji će opravdati žrtve koje čovečanstvo podnosi. Taj novi svet mora biti svet u kojem neće biti iskorišćavanja slabih od jakih, dobrih od zlih, gde neće biti ponižavanja siromašnih od silovitosti bogatih. Gde će dela uma, nauke i veštine služiti zajednici za olakšanje i ulepšavanje života. A ne pojedincima za sticanje bogatstva. Taj novi svet ne može biti svet poniženih, pogaženih već svet slobodnih ljudi i naroda jednakih u dostojanstvu i poštovanju čoveka.
- *Ne mogu više da izdržim. Rat je strašna stvar.
- *Jednog dana cela zemljina kugla pretvoriće se u jedan mozak. Čućemo i videćemo jedan drugoga kao da smo lice u lice iako će nas razdvajati na hiljade milja.
- *Veliki je čovek onaj koji svojim umnim darovima i sposobnostima natkrije ostale ljude, koji kao što pčela prikuplja med, prikuplja znanje i otkriva nove istine, ali sve to kruniše ljubavlju prema čovečanstvu, da mu pomogne da što pre izađe iz bede, straha, gladi, neznanja, bolesti. Nisu veliki oni koji ponižavaju čoveka, već oni koji obogaćuju njegovo duhovno nasledstvo i time pomažu njegovoj sreći.
- *Religijska učenja (dogme) više nisu prihvatljiva u svom izvornom obliku, no svaki pojedinac polaže nadu u neku vrstu natprirodne sile.
- *Nacionalni egoizam i bolesni patriotizam uvek imaju tendenciju da survavaju svet u

preistorijsko divljaštvo i sukobe. Bio sam uveren da mesto "nacionalnog egoizma" i "bolesnog patriotizma" u našim srcima treba da zauzme ljubav prema prirodi i naučnim idealima. (Tesla je duboko verovao da su upravo nauka i naučna otkrića te moćne sile koje će dovesti do te univerzalne ljubavi)

- *Prenos energije bez žice je gotova stvar, zapisao je nastavljajući s moralnom dilemom, ali shvatate li da je energetski prenos bez žice u stvari nova vrsta artiljerije? Svaka kugla izbačena iz topa prenosi uništavajuću energiju. Zato me moje najnovije ideje brinu. Šta će čovečanstvo učiniti s njima?
- *Sposobnost elektriciteta da putuje kroz vazduh pokazuje, da se frekvencije i drugi talasi energije mogu prenositi s mesta gde se generišu na druge tačke planeta bežično.
- *"Ja sam apsolutno iscrpljen, ali ne mogu prestati s radom. Moji eksperimenti su tako važni, tako lepi, tako neverovatni da se jedva mogu odvojiti od njih da bih nešto pojeo. A kada pokušam da spavam sve vreme razmišljam o njima. Mislim da ću tako nastaviti dok ne umrem."
- *Kada se završi projekt, čovjek će moći da diktira instrukcije iz Njujorka, i one će se odmah pojaviti u Londonu ili bilo gde drugde. Čovek će moći da sa svog radnog mesta razgovara s bilo kojim telefonom u svijetu. Maleni instrument ne veći od sata, će omogućiti njegovom vlasniku komunikaciju bilo gde: na moru ili zemlji. Isto tako će se moći preneti bilo koja slika, simbol, crtež ili tekst.
- *Naš svet je uronjen u ogromnom okeanu energije, mi letimo u beskonačnom prostoru neverojatnom brzinom. Sve se vrti uokolo, sve je u pokretu – sve je energija. Imamo ambiciozan zadatak – da pronađemo način iskorišćavanja ove energije. Zatim dobijajući je iz nepresušnih izvora, čovečanstvo će krenuti naprijed gigantskim koracima.
- *Planeta Zemlja je sferni kondenzator ogromnog kapaciteta. To je magnet, koji se rotira i puni strujom atmosferu.
- *Praktičan prenos el. energije bez provodnika i stvaranje destruktivnog uticaja na velikoj daljini je bezuslovno moguće. Već sam konstruisao bežični prenos, koji radi to. Moje sposobnosti su otišle tako daleko da delovanje velike razorne moći mogu preneti na bilo koju tačku na svijetu, izabranu unapred s velikom preciznošću.
- *Talasi stvoreni mojim predajnikom biće najveća spontana pojava energije na planeti.
- *Borio sam se s ovim problemom nekoliko godina. To je bilo pitanje života i smrti. Znao sam da ću umreti ako ga ne rešim. Moj um je bio zategnut do krajnjih granica, i u nekom trenutku nezamislivo se dogodilo. – Čuo sam kucanje sata tri sobe dalje od mene, sletanje muhe na stol, tup udarac se ponavljao u mojim ušima, u mraku sam imao osetljivost slepih miševa i bio u mogućnosti da pronađem predmet zahvaljujući posebnim trncima u čelu. Sunčeve zrake, tako su pritiskale moj mozak da sam skoro pao u nesvest. Prolazeći u daljini kočija je protresala moje telo i iznenada sam video bljesak, kao minijaturno sunce. I u jednom trenutku istine otkrio sam sebe. To je bilo stanje apsolutne sreće. Misli su išle beskrajnim tokom, a ja sam jedva uspevao da ih fiksiram.

- *Ne trebaju mi modeli, crteži, eksperimenti. Kada se rađaju moje ideje ja počinjem da gradim u mašti uređaje, menjam konstrukcije, usavršavam i uključujem. I meni je potpuno svejedno sprovode li se ispitivanja instrumenata u mojoj glavi ili u laboratoriji, rezultati će biti identični. Za dvadeset godina nisam imao ni jedan izuzetak.
- *Moj mozak je samo prijemnik. U svemiru postoji neka jezgra iz koga mi crpimo znanje, snagu, inspiraciju. Nisam prodro u tajne te jezgre, ali znam da ona postoji.
- *Velika misterija našeg postojanja tek treba da se otkrije, može se pokazati da čak i smrt nije kraj.
- *Bio sam dva bloka od kuće, gde je ležala moja bolesna majka. I odjednom sam video oblake s anđeoskim likom. Jedan od njih je postepeno dobivao crte moje majke. Iznenadnim uvidom shvatio sam da je upravo umrla. I to je bila istina.
- *Svemir je jedan razuman živi organizam. Svemir je integralni organizam, koji se sastoji od više delova koji su slični, ali se razlikuju po različitoj frekvenciji vibracije. Svaki deo je paralelni svet. Ulazeći u rezonanciju s frekvencijom nekog drugog sveta, mi kao da otvaramo prozor u taj paralelni svijet. Tako se može putovati širom Svemira.
- *Koliko ljudi me je zvalo fantazerom, rugajući se mojim idejama, naš zabludeli kratkovidni svet. Sudiće nam vreme.
- *Električna energija je sveprisutna i neograničena u količini. Ona može pokretati strojeve bez upotrebe ugljena, ulja, plinova ili bilo kojih drugih goriva. Ova energija biti će izvedena iz energije koja pokreće celi Svemir – kozmičke energije.
- *Lepota i miris ruže mogu se uzimati kao lek, a sunčevi zraci kao hrana. Život ima beskonačan broj vidova, a dužnost naučnika je da ih pronalazi u svakom obliku materije.
- *Sve je Svetlost. U jednom njenom zraku je sudbina naroda; svaki narod ima svoj zrak u onom velikom svetlosnom izvoru koji vidimo kao Sunce. I zapamtite: nijedan čovek koji je postojao, nije umro. Pretvorili su se u Svetlost i kao takvi postoje i dalje. Tajna je u tome da se te svetlosne čestice povrate u prvobitno stanje.
- *Najpre je bila energija, potom materija.
- *Upamtite nije zakrivljen prostor, već čovekov um koji ne može da shvati beskraj i večnost! Da je tvorcu relativnosti to jasno, stekao bi besmrtnost, čak i fizičku ako mu je to po volji.
- *Materija je stvorena iz prvobitne i večne energije koju znamo kao Svetlost. Zaspala je i pojavile su se zvezde, planete, čovek i sve što je na Zemlji i u Univerzumu. Materija je izraz beskonačnih vidova Svetlosti; zato je energija starija od nje. Postoje četiri zakona Stvaranja. Prvi je da je izvor svega u nepojamnom, crnoj čestici koju um ne može zamisliti, niti matematika izmeriti; u tu česticu stane celi svemir. Drugi zakon je širenje tame, koja je prava priroda Svetlosti, iz nepojamnog i njen preobražaj u svetlo. Treći zakon je potreba svetlosti da postane materija. Četvrti zakon glasi: nema početka ni

kraja; tri prethodna zakona oduvek traju i stvaranje je večno.

- *Ja sam deo Svetlosti, a ona je muzika. Svetlost ispunjava mojih šest čula: ja je vidim, čujem, osećam, mirišem, dotičem i mislim. Misliti je kod mene šesto čulo. Čestice Svetlosti su ispisane note. Jedna munja može biti čitava sonata. Hiljadu munja je koncert. Za taj koncert ja sam stvorio loptaste munje koje se čuju na ledenim vrhovima Himalaja.
- *Moje duhovno uho je veliko kao nebo koje vidimo iznad nas. Svoje fizičko uho uvećao sam radarom. Po teoriji relativnosti dve paralelne linije sastaće se u Beskraju. Time će i Ajnštajnova kriva postati prava. Jednom stvoren, zvuk traje večito. Za čoveka on može da iščezne, ali nastavlja trajati u tišini koja je njegova najveća moć.
- *Vizualizaciji imam da zahvalim za sve što sam stvorio. Događaji iz mog života i moja otkrića su pred mojim očima stvarni, vidljivi kao svaka pojava i predmet. U mladosti sam se toga plašio, ne znajući šta je to zapravo, ali kasnije sam tu moć primio kao izuzetan dar i preimućstvo. Njegovao sam ga i ljubomorno čuvao. Vizualizacijom sam na većini izuma vršio i ispravke, onda ih, tako završene, pravio. Njome rešavam i komplikovane matematičke jednačine, a da ne ispisujem brojeve. Na Tibetu bih zbog tog dara dobio čin visokog Lame.
- *Moj vid i sluh su savršeni i, smem to slobodno reći, jači nego u ostalih ljudi. Ja čujem grmljavinu na sto pedeset milja, i vidim boje u nebu koje drugi ne vide. To uvećanje vida i sluha imao sam i kao dete. Kasnije sam to svesno razvijao.
- *Sedmo prilagođavanje je znanje kako da se psihičke i vitalne energije pretvore u ono što želimo, i postignemo vlast nad svim osećanjima. Hindusi to nazivaju Jogom Kundalini. Ova znanja se mogu naučiti, za što su potrebne mnoge godine, ili se stiču rođenjem. Ja sam ih većinu stekao rođenjem. Ona su u najbližoj vezi s polnom energijom, koja je posle Svetlosti najrasprostranjenija u svemiru. Žena je najveći kradljivac te energije, a time i duhovnih moći. Ja sam to oduvek znao i čuvao se. Od sebe sam stvorio ono što sam hteo: misaonu i duhovnu mašinu.
- *Svi moji izumi, moja otkrića i dela su bili samo jedna velika igra. Ja sam se igrao. Igrao sam se čitavog svog života i uživao u tome. Jest, tako je. Ja sam voleo da se igram Elektricitetom!
- *Dragi gospodine Smit, nevolja i jeste u tome što su ljudi odveć ozbiljni. Da to nisu, bili bi srećniji i znatno duže bi živjeli. Kineska poslovice kaže da ozbiljnost skraćuje vek.
- *Život je ritam koji se mora spoznati. Ja osećam taj ritam i upravljam se po njemu i prepuštam mu se. On je vrlo zahvalan i dao mi je znanja koja imam. Sve što živi povezano je dubokim i divnim vezama: čovek i zvezde, ameba i Sunce, naše srce i kruženje beskonačnog broja svetova. Te veze su neraskidive, ali one se mogu pripitomiti i umilostiviti tako da čovek i sam počne stvarati nove i drugačije odnose u svetu, a da stare ne naruši. Znanje dolazi iz kosmosa; naš vid je njegov najsavršeniji prijemnik. Imamo dva oka: zemaljsko i duhovno. Treba nastojati da ona postanu jedno oko. Univerzum je živ u svim svojim manifestacijama, poput kakve misleće životinje. Kamen je misaono i osećajno biće, kao što su to biljke, zver i čovek. Zvezda koja sija

traži da je gledamo, i da nismo odveć obuzeti sobom razumeli bismo njen jezik i poruke. Svoje disanje, oči i uši čovjek mora uskladiti s disanjem, očima i ušima univerzuma.

- *Znači da postoji opšte znanje i istine koje je čovek oduvek posedovao. Po mom osećanju i iskustvu, u kosmosu ima samo jedna materija i jedna vrhovna energija s beskonačnim brojem manifestacija života. Najlepše od svega je to što otkrićem jedne tajne u prirodi, otkrivajte i ostale. One se ne kriju, tu su oko nas, ali mi smo slepi i gluhi za njih. Ako se emotivno vežemo za njih, one nam same dolaze. Sve je elektricitet. Najpre je Svetlost, beskrajni izvor iz kojeg ističe materija i raspoređuje se u svim oblicima koji predstavljaju Svemir i Zemlju sa svim njenim vidovima života.
- *Elektricitet sam ja sam. Ili, ako hoćete, elektricitet u ljudskom obličju. To ste i vi, gospodine Smit, ali toga niste svesni.
- *Svetlost je uvek bila na mojoj strani. Zna li ko mi je otkrio obrtno magnetno polje i indukcionni motor, što me je proslavilo u dvadeset šestoj godini? Jedne letnje večeri, u Budimpešti, posmatrao sam sa svojim prijateljem Sigetijem zalazak Sunca. Hiljade vatri okretalo se plamteći hiljadama boja. Setio sam se Fausta i recitovao stihove iz njega. I tada, kao magnetizovan, video sam kako se obrće magnetno polje i radi indukcionni motor. Video sam ih u Suncu!
- *Zvuk ne postoji jedino u gromu, već i u munji; kod nje je on pretvoren u sjaj i boje, a boje se mogu slušati. Jezik je od reči, što znači da je od zvukova i boja. Svaki grom i munja su različiti i imaju svoja imena. Ja neke od njih nazivam imenima onih koji su mi bili bliski u životu, ili po onima kojima se divim. U nebu sevaju i grme moja Majka, sestra, brat Danilo, pesnik Zmaj i ličnosti iz srpske povesti. Imena kao što su Isaija, Jezekilj, Leonardo, Betoven, Goja, Faradej, Puškin i sve neugasle vatre označuju jata i spletove munja i gromova koji ne prestaju svu noć, i zemlji donose blagorodnu kišu ili pale šume i ljudska naselja. Postoje munje i gromovi, i to oni najsjajniji i najmoćniji, koji ne iščezavaju. Oni se vraćaju i ja ih prepoznam među hiljadama.
- *Ja sam se hranio svojim mislima, naučio sam da upravljam osećanjima, snovima i vizijama. Oduvek sam je negovao, kao što sam negovao i svoj zanos. Ceo svoj dugi vek proveo sam u zanosu. To je bio izvor moje sreće. On mi je pomogao i da tokom svih ovih godina podnesem rad, koji je bio dovoljan za pet života. Najbolje je raditi noću, jer su zvezdana svetlost i misli u bliskoj vezi.
- *Ja sam tragao za time kako da se očuva ljudska energija. Ona je jedan od vidova Svetlosti, katkad ravna vrhunskom nebeskom svetlu. Nisam tragao za time radi sebe, već radi dobra svih. Verujem da će moja otkrića učiniti ljudima život lakšim i snošljivim, i usmeriti ih na duhovnost i moralnost.
- *Naša prva nastojanja su sasvim instinktivna, puna imaginacija, živa i nedisciplinovana. Kako postajemo stariji razum se sve više potvrđuje i mi postajemo sve sistematičniji i lukaviji. Ali oni razni impulsi iako tog časa nedelotvorni vrlo su značajni i mogu uobličiti naše prave sudbine. Zaista sada osećam da sam ih razumeo i uzgajao. Umesto potiskivao bio bih dodao znatnu vrednost svom zaveštanju svetlu. Ali sve dok nisam sazeo, nisam shvatio da sam izumitelj.

- *Pokušavajući da dam povezanu i iskrenu procenu svog djelovanja u ovoj seriji članaka koji će biti objavljeni u Electrical Experimenteru, a koji su uglavnom upućeni našim mlađim čitaocima moram se makar nerado zadržati u trenucima svoje mladosti i okolnostima i izumima koji su bili odlučujući u određivanju moje karijere.
- *Čini mi se da sam oduvek bio ispred svog vremena... Predviđanje je nezahvalno. Nijedan čovek ne može da vidi suviše daleko u budućnost. Napredak i pronalasci se razvijaju u drugačijim pravcima od onih koje smo predviđali. Takvo je bilo moje iskustvo, mada sebi laskam da su događaji potvrdili mnoge razvojne pravce koje sam predviđao u prvoj trećini dvadesetog veka.
- *Izgleda da sam uvek bio ispred svog vremena. Trebalo je da čekam devetnaest godina da proradi elektrana na Nijagari zasnovana na mom sistemu, prošlo je petnaest godina pre nego što je moj patent za bežični prenos signala, objavljen još 1893, našao univerzalnu primenu. Najavio sam kosmičke zrake i moju teoriju radioaktivnosti 1896. Jedno od najznačajnijih otkrića – rezonantnost Zemlje – kao osnovu bežičnog prenosa energije, a koje sam objavio 1899.g., mnogi ne razumeju ni danas. Gotovo dve godine pošto sam obavio prenos električne energije oko čitave planete, Edison, Štajnmeč (Steinmetz), Markoni i drugi, tvrdili su da je nemoguće bežičnim putem preneti preko Atlantika čak ni običan signal. S obzirom na to da sam nagovestio toliko mnogo značajnih otkrića, mislim da neću mnogo pogrešiti ako pokušam da predvidim kako će izgledati život u dvadeset i prvom veku.
- *Život jeste i uvek će biti jednačina čije je rešenje neuhvativo, ali ona ipak sadrži određene poznate činjenice. Sa sigurnošću možemo da kažemo da je život kretanje, iako nedovoljno poznajemo njegovu prirodu. Za kretanje je neophodno telo koje se pomera i sila koja ga potiskuje i pomaže da savlada otpor. Čovek, uopšteno, masa je koju potiskuje sila. Otuda se i opšti zakoni u carstvu mehanike koji važe za kretanje, mogu primeniti i na čovečanstvo.
- *Postoje tri načina kako se može povećati energija koja određuje ljudski proces: prvo, možemo povećati masu. To bi, u slučaju čovečanstva, značilo poboljšanje uslova života, zdravlja, razvoja vrste i slično. Drugo, možemo da smanjimo sile otpora koje usporavaju napredak, kao što su neznanje, glupost, i religiozni fanatizam. Treće, možemo da umnožimo energiju ljudske mase ovladavanjem silama univerzuma, kao što je sila Sunca, okeana, vetrova i plime i oseke. Prvim metodom ostvarujemo više hrane i opšte blagostanje. Drugim se stvaraju uslovi za mir. Trećim se povećava naša sposobnost da radimo i stvaramo. Napredak, bilo kakav, je nemoguć ukoliko naši naponi nisu usmereni ka povećanju blagostanja, ka miru i ka stvaralaštvu. Po tome, je mehanicističko shvatanje života jedinstveno s učenjima Bude i Isusa.
- *Mada nisam vernik u ortodoksnom smislu, oslanjam se na religiju, prvo, jer svaki čovek mora da ima neki ideal – religiozni, umetnički, naučni ili humanitarni – da bi njegov život imao nekog smisla. Drugo, jer sve velike religije sadrže mudre preporuke za dobar život, a koje važe danas kao i u doba kada su nastale.
- *Ne postoji sukob između ideala nauke i ideala religije, ali je nauka suprotstavljena teološkim dogmama jer se nauka zasniva na činjenicama. Za mene, univerzum je jednostavno velika mašina koja nikada nije postala i nikada neće nestati. Ljudsko biće

nije izuzetak u prirodnom poretku stvari. Čovek je, kao i univerzum, mašina. Ništa ne dopire do našeg uma niti utiče na naše delovanje, posredno ili neposredno, a da nije odgovor na poruke koje čulima primamo iz spoljašnje sredine. Zbog sličnosti naše konstrukcije i naše okoline, svi slično odgovaramo na slične uticaje, a kao rezultat naših reakcija, dolazimo do razumevanja. Tokom svih ovih vekova, razvijali su se beskonačno složeni mehanizmi, međutim, ono što mi zovemo „duša“ ili „duh“, nije ništa više od zbira svih funkcija tela. Kada ove funkcije nestanu, takođe nestaju i „duša“ ili „duh“.

*Sva moja istraživanja pokazuju na zaključak da su to male čestice, svaka tako malenog naboja da ih možemo nazvati neutronima. Kreću se velikim brzinama prelazeći i brzinu svetlosti. (O neutrinima česticama bržim od brzine svetlosti, 1932. g.)